

FSV-kontakten

December 2009

Vi i styrelsen har för att öka på kontakten mellan våra medlemmar bestämt att återigen börja med FSV-kontakten, nu via mailen och till att börja med en gång i kvartalet.

Tanken är att innehållet skall komma från alla medlemmar som har något att rapportera eller något att fråga andra medlemmar om.

Vi i styrelsen kommer naturligtvis också att rapportera om vad vi gör och om vad vi hör.

Du som vill bidra, det hoppas vi blir många, maila in ditt bidrag till:
maria.sorensson@sbk.goteborg.se

Eko från förr!

Hej! Jag heter Gerhard och är f.d. så kallad redaktör för FSV-kontakt. Vidare har jag arbetat som VVS-ingenjör på stadsbyggnadskontoret i Göteborg åren 1978-2003. Under tiden som redaktör kommer jag särskilt ihåg en artikel jag skrev 1992 angående byggnadsnämndernas förändrade arbetsätt. Det gällde alltså att gå från den nästan schemalagda samhällskontrollen på arbetsplatserna med tillhörande ritningsgranskning, till samråd och godkännande av kontrollplaner och kvalitetsansvariga o.s.v. Detta innebar en enorm omställning för vårt arbetsätt och orsakade en intensiv debatt med överdrifter från båda sidor. Det fanns t.o.m. förslag från byggherreföreningen att helt slopa bygglovplikten. Det kan kanske vara intressant för er som inte var med på den tiden att se hur tankegångarna gick och

därför följer här ett inlägg i debatten som jag som redaktör och talesman för FSV skrev 1992 och som belyser hur vi bl.a. resonerade på den tiden.

Bygglov, behövs det? Är det något otidsenligt som vi kan skrota hur som helst? Skall samhället göra sig av med sina kontrollfunktioner vad gäller byggande och helt låta marknadskrafterna ta över? Den eller de som är inne på dessa vägar har säkerligen inte satt sig in i hur flertalet byggnadsnämnder (stadsbyggnadskontor) arbetar idag. Man har mera lyssnat på marknadskrafterna som i vissa fall ser "oss" som ett onödigt hinder i sin verksamhet. Så är i de flesta fall ej fallet, utan tvärtom ser många oss som en hjälp till att erhålla ett bra byggbestånd.

Vad kan då ligga bakom utspel som detta att slopa bygglovförfarandet? Är motiven ideologiska, ekonomiska eller rent av provokativa. Förmodligen är det en blandning av alla tre.

Det rent ideologiska motivet kan jag föreställa mig men har svårt att förstå. En väl fungerande bygglovverksamhet med viss samhällskontroll borde t.o.m. kunna inlemmas i ett samhälle styrt av marknadskrafter. Där om någonstans bör det finnas plats för denna form av verksamhet. Vi har ett ord i vårt svenska språk som vi är ensamma om och det är ordet lagom. Det ordet står och har stått för något positivt i det svenska kynnnet och vi skall inte stryka det ur vår vokabulär. Förändringar är oftast bra, men de får ej

ske för sin egen skull Och jag har en känsla av att så är på väg att ske i detta fall. Pendeln tenderar nu att helt slå över och det är inte bra. En lagom form av myndighetsutövning kombinerad med marknadsstyrning torde vara idealet.

Det ekonomiska motivet kan jag inte ens föreställa mig. Har vi normer skall de följas och med det följer någon form av sanktioneringsverksamhet. Jag tänker då närmast på normer beträffande hälsa, säkerhet, social anpassning och energi. Någon måste sköta denna verksamhet och jag kan sväriligen tänka mig att t.ex. försäkringsbolag skulle agera opartiskt och med "samhällets bästa" för ögonen i sådana här fall. Här blir det endast ekonomin som styr. Sannolikt kan ingen klara det bättre än en ekonomiskt obunden byggnadsnämnd med konsumentens och samhällets bästa för ögonen. Vidare är det obegripligt hur en slopad förhandskontroll ersatt av en efterhandskontroll i slutändan kan ställa sig billigare för byggherren.

Det tänkbart provokativa i utspelet skulle i så fall vara att få byggnadsnämnderna att lägga om sina arbetsmetoder. Inget är så bra att det inte kan bli bättre. Detta gäller självfallet också kommunerna och i detta fall dess byggnadsnämnder. Nämnderna har inte varit tillräckligt offensiva. Då tänker jag närmast på tiden efter PBL. I och med PBL fick vi chansen att se att se om vårt hus. Vi kunde med stöd av lagen minska ritningsgranskning och tillsyn där vi ansåg att konsulter och byggherrar hade erforderlig kompetens. Några nämnder hade gjort så, men inte alla. Byggherrarna (marknaden) har heller inte levt upp till PBL. De fick chansen att visa sin kompetens bl.a. genom egna kontrollplaner s.k. egenkontroll. Ett fåtal sådana ansökningar om "kompetent byggherre" har registrerats.

Om detta skall tas som intäkt till att man inte är "kompetenta" eller helt enkelt litar på byggnadsnämnderna som ett fungerande kontrollorgan vill jag låta vara osagt. Byggnadsnämndens avgift torde heller inte vara så avskräckande eftersom den i så fall borde ha medverkat till att vi skulle fått ett större antal kompetenta byggherrar, då dessa erhåller reducerade bygglovtaxor. Kanske har man ansett att den kontroll man fått utav nämnderna varit av sådan kvalitet och sådant pris att den överträffat en egen sådan.

Så här resonerade vi på den tiden och som ni förstår var det ibland ganska hetsigt och båda sidor fick både ge och ta. Hur blev det då?

Jo vi började arbeta på det nya sättet och blev mycket mer administratörer och skrivbordsarbetare än renodlade tekniker, vilket tydligt påtalades av våra medlemmar. I början uppfattades detta som mycket negativt, men satte sig väl efterhand. För att se hur det fungerade på fältet granskades ett antal slumpvis utvalda objekt och där visade det sig att de flesta var behäftade med fel. Dessa omfattade bl.a. delar av BVL såsom brand, tillgänglighet, fukt och ventilation. Detta var ju allvarligt och frågan är om det i nuläget har förändrats. Kanske en viss tillsyn på fältet inte är så dumt ändå?

Efter avslutat arbete på SBK har jag vid ett flertal tillfällen arbetat som kvalitetsansvarig. Jag har alltså varit på den "andra sidan" vilket var mycket intressant och lärorikt. Det skulle vara väldigt bra om VVS-ing på SBK skulle få prya som kvalitetsansvarig någon gång. Att vara kvalitetsansvarig fullt ut är väldigt tidskrävande och jobbigt. Många klarar helt enkelt inte av att leva upp till vad åtagandet innebär, speciellt vad gäller miljö, hälsa och säkerhet. Där finns enligt min erfarenhet kunskapsluckor. Vatten är ju ett livsmedel och för att säkra dess kvalitet upplever jag en okunskap särskilt vid industribyggnader o.d. Brand och rökgasspridning är också ett sådant område, inte minst bekräftat av inlägget ang. brand i en skola, som uppmärksammas nedan här i kontaktbladet.

Hur är det då att komma upp till Er med "ärenden". Jo faktiskt ganska positivt och jag tror att de flesta kvalitetsansvariga och byggherrar, som jag uppfattar det, tycker så. Ni har vuxit väl in i den nya rollen.

Nu till det nya kontaktbladet. Det "gamla" gavs ju ut endast två gånger om året och refererade i stort sett vad som hände på FSV:s och FSB:s årliga informationsmöten. De gav verkligen inte stora chanser till erfarenhetsutbyten och var närmast en envägskommunikation. Nu är meningen att FSV-kontakt kommer att utges kvartalsvis och är mycket mera en rapportering från fältet och erfarenheter från medlemmarna. Detta kan bli mycket bra men förutsätter att det rapporteras iakttagelser och funderingar till redaktionen. I så fall kan detta i viss mån kompensera Era sparsamma besök på arbetsplatserna. Med dessa ord avslutar jag mitt inlägg och önskar FSV ett gott nytt år.

Brand i Torslandaskolan

För någon vecka sedan brann en skola i Göteborg ner till grunden.

En av anledningarna till det häftiga brandförloppet var att man, när man byggde om från platt tak till sadeltak, inte tog bort den gamla tjärpappen. Elden tog sig i tjäran och det blev som en skortensverkan i utrymmet mellan det gamla och nya taket.

Värt att veta vid ärenden gällande takombyggnader!

Sist men inte minst vill vi önska alla medlemmar en riktigt GOD JUL och ett GOTT NYTT ÅR!

Glöm inte att anmäla er till Utbildningsdagar 17-18 mars 2010. Anmäler du dig innan 15/1 får du rabatt.

Har du ännu inte fått inbjudan kommer den till dig i dagarna!

Hälsningar från:
Styrelsen